

Sonnur BAŞAR (sonnurugur@hotmail.com.tr, ORCID: 0000-0002-8675-9987)
Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi ABD

Erhan AKIN (erhanakin49@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-2372-9331)
Doç. Dr., Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi ABD

<https://doi.org/10.55044/meusbd.1091871>

22.03.2022

Geliş Tarihi
Submitted

06.05.2022

Kabul Tarihi
Accepted

Araştırma Makalesi
Research article

ŞERMIN YAŞAR'IN ÇOCUK KİTAPLARININ EĞİTSEL İLETİLER VE DEĞER KAVRAMLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Özet

Çocuk edebiyatı alanının yaygınlık kazanmaya başlaması, çeşitli türlerde eserlerin meydana gelmesine olanak sağlamaktadır. Bu çalışmada; farklı türlerde nitelikli eserler kaleme alan, geniş kitlelere hitap eden yazar Şermin Yaşar'ın çocuklara yönelik yazdığı eserleri, eğitsel iletiler ve değer kavramları açısından incelenmiştir. Şermin Yaşar'ın 1 romanı, 4 masal kitabı ve 8 öyküsü çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı, Şermin Yaşar'ın çocuk kitaplarını ileti ve değer kavramları bakımından incelemektir. Çalışmada veriler doküman incelemesi tekniği ile toplanmış, içerik analizi yöntemi ile de analiz edilmiştir. Çalışmanın kuramsal çerçevesinde, çocuk edebiyatı ve çocuk eğitimi hakkında genel bilgilere yer verilip bulgular kısmında Şermin Yaşar'ın çocuk edebiyatı eserleri ileti ve değer kavramları bağlamında değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonuç kısmında ise ele alınan eserlerin ileti ve değer kavramlarının eğitici özellikleri, çocuk eğitiminde anne-babalara, eğitimcilere akademisyenlere ne gibi katkılar sağladığına dair bilgilere yer verilmiştir. Yazar hakkında daha önce hiçbir çalışmanın yapılmamış olması bu konunun ele alınmasına olanak sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Şermin Yaşar, çocuk edebiyatı, ileti ve değerler

AN EXAMINATION OF ŞERMIN YAŞAR'S CHILDREN'S BOOKS IN TERMS OF EDUCATIONAL MESSAGES AND VALUE CONCEPTS

Abstract

The widespread use of children's literature allows the creation of works of various genres. In this study; The works of Şermin Yaşar, who wrote high quality works in different genres and appealed to large audiences, were examined in terms of educational messages and value concepts. Şermin Yaşar's 1 novel, 4 fairy tale books and 8 stories constitute the sample of the study. The aim of the research is to examine Şermin Yaşar's children's books in terms of message and value concepts. In the study, data were collected by document analysis technique and analyzed by content analysis method. In the theoretical framework of the study, general information about children's literature and children's education is given, and in the findings section, Şermin Yaşar's children's literature works are evaluated in the context of message and value concepts. In the conclusion part of the study, the educational features of the concepts of message and value of the works discussed, in children's education; Information on how it contributed to parents, educators, and academicians is given.

Key Words: Şermin Yaşar, children's literature, message and values

GİRİŞ

Uzun yıllar tartışmalara konu olan çocuk edebiyatı kavramı çocuğun öneminin anlaşılmaya başlamasıyla yeniden gündeme gelmiş bir kavramdır. Çocuğun gündeme gelişi, beraberinde farklı alanların doğmasına da olanak sağlamıştır. “Batı’da XVI. yüzyıldan itibaren ortaya çıkmaya başlayan çocuk fikri ile çocuk ve çocukluk üzerine eğilme, çocuk edebiyatını da gündeme getirmiş oldu” (Şirin, 2019: 23).

Çocuğun zihinsel ve bilişsel gelişiminin yetişkinlerden farklı olduğu söylenmektedir. Bu farklılıklara uygun davranmak, çocuğun fiziksel ve zihinsel özellikleri göz önünde bulundurularak davranışlar sergilemek önemli görülmektedir. Çocuğu hayata hazırlamak, ona uygun bir eğitim verebilmeyi hedeflemek çocuk gelişimi açısından önem arz etmektedir. “Çocuğun toplumsal bir olgu içinde kabul edilmesinin başlangıç dönemi 16 ve 17. yüzyıllara rastlar. Bu yüzyıllarda özellikle Batı’da, çocuğun, dünya düzeninin bir parçası olduğu fikri ağır basar ve çocuk, yetişkinlerin dünyasından ayrılarak toplum içinde kendine ait özel bir yere sahip olur” (Can, 2014: 11).

Çocuk edebiyatıyla ilgili yapılan çalışmalara gelindiğinde ise hep aynı soruyla karşılaşılır: Neden çocuk edebiyatı? Araştırmacıları böyle bir ayırım yapmaya iten sebeplerden biri edebi çerçevenin yanında fiziki bir çerçeveye de ihtiyaç duyulmasıdır. Nasıl ki bir çocuğun fiziki özellikleri bazı becerileri gerçekleştirmesine yetmiyorsa çocuğun her kitabı okuyabilmesi ve anlamlandırabilmesi de beklenmemelidir. “Çocuk edebiyatının başat özelliği ise kaynağı da sınırı da çocuk ve çocukluk olan, çocuğu ve çocukluğu anlayan, çocuk bakışı ‘çocuğa göre’lik ilkesi ve ‘çocuk gerçekliği’ne uygun yazılmış bir edebiyat olmasıdır” (Şirin, 2019: 24).

Genel edebiyatın yetişkinlere hitaben öğrenme ve öğretme aracı olarak kullanılmasının ve edebi doygunluğa ulaştırmasının hiçbir yaşam tecrübesi olmayan çocuklara indirgenmesi beklenmemeli. Yaşamı boyunca bir balonu görmeyen çocuğa balonu anlatmak, zihninde bir şekle yer vermek, onu yaşamının herhangi bir yerinde kullanmasını beklemek hayli güç bir uğraş olarak görülebilir. Somut işlemler evresinde olan çocukların bilgi ve becerilerini somut kavramlarla güçlendirmek çocuğu hayata hazırlamak konusunda önemli bir adım olarak görülmektedir. “Çocuk edebiyatı ürünleri çocuğun bedensel ve davranışsal gelişimine paralel olarak olumlu etkiler uyandırma hedefi gütmelidir. Çocuk edebiyatı bir rehberlik kaymağı niteliği taşımaktadır. Çocuğun kendi kişiliğini tanıyıp değerli ve yetenekli bir varlık olduğunu hissettirebilecek düzeyde olmalı” (Akın, 2019: 8).

Çocuğa göre bir edebiyat anlayışıyla yazılan eserlerde çocuğa bilgi ve becerileri vermenin yanı sıra edebi öğretilerle, resim ve görsellerle, grafik ve çizimlerle çocuğun zihninde bir şema oluşturmak önem arz etmektedir. İşte çocuk edebiyatının genel edebiyattan farkı. Çünkü çocuklar bilgi ve tecrübelerini; yaparak-yaşayarak, görerek, okuyarak temellendirir. Birey hayata hazırlanır, kelime haznesini geliştirir ve toplum içinde kendine yer edinir.

Çocuk edebiyatının varlığı, her ne kadar eskilere dayanıyor denilse de genel edebiyatın içinde kendine bir yer edinmesi uzun yıllar almıştır. Dünyada çocuk edebiyatının kendine yer edindiği tarihsel sürece bakıldığında bunun 18. yüzyıla denk geldiği görülmektedir. 18. yüzyılda sanayi devriminin etkileri, çocuk edebiyatı alanında da durağanlığa sebep olur. Asıl yaygınlık kazanmaya başladığı dönem olarak 19. yüzyıl gösterilebilir. “Türk çocuk edebiyatının ilk ürünleri iktisadi ve siyasi bir dönüşümün başlangıcı olan Tanzimat (1839-1876) döneminde ortaya çıkar” (Alpay, 2012: 167). Türk Edebiyatı’nda çocuk edebiyatından ilk bahseden ve farklı bir alan olarak ele alan kişi ise İbrahim Alaaddin Gövsa’dır. Gövsa ile başlayan çocuk edebiyatı, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı’nda yaygınlık kazanmaya devam ediyor.

Çocuk edebiyatı başlığı altında kendine yer edinen bu alanın biçim ve içerik özellikleri bakımından nasıl olması gerektiğine dair çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Edebiyat dünyasının yanı sıra pedagoji alanını da kapsayan bu durum farklı alanların işbirliği ile metinlerin ortaya çıkmasına olanak sağlamıştır. “Yazınsal değeri olan, çocuk gerçekliğini duyarlı olarak ele alan, çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı verebilecek ve onlara nitelikli okur kimliği kazandırabilecek kitaplardır” (Dilidüzgün, 2018: 19).

Çocuk edebiyatının hak ettiği değeri bulduğu düşünülen Cumhuriyet Dönemi’nde, radyo ve televizyonların yaygınlaşması, okuyucu kitlesi açısından olumsuz etkiler yaratmış, entelektüel çevreler tarafından yoğun eleştirilere maruz bırakılmıştır.

AMAÇ ve ÖNEM

Çocukların dil becerilerini geliştirecek, bilgi ve becerilerine katkıda bulunacak nitelikli yapıtların varlığı, çocukların zihinsel gelişimi açısından önem arz etmektedir.

Araştırmanın amacı, Şermin Yaşar’ın çocuk kitaplarının çocuk eğitimine katkısı düşünülerek ileti ve değer kavramları bakımından incelenmesini sağlamaktır. Yazar ve çalışmalarıyla ilgili herhangi bir akademik çalışmanın yapılmamış olması bizi bu çalışmayı yapmaya yönlendirmiştir. Çalışma, çocukları, aileleri ve eğitimcileri nitelikli çocuk edebiyatı eserleri ile tanıştırmak amacıyla önem arz etmektedir.

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

1. Araştırmanın Modeli

Şermin Yaşar'ın çocuk kitaplarını ileti ve değer kavramları açısından incelemeyi amaç edinen bu makalede, nitel araştırma metodlarından “verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlamak” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2019: 24) biçiminde tanımlanan betimsel tarama modeli kullanılmıştır.

Betimsel tarama yöntemiyle elde edilen veriler, belirlenen konular doğrultusunda yorumlanıp bir form haline getirilip incelenmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda “araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyaller” (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 217) şeklinde tanımlanan doküman inceleme (belgesel tarama) yapılmış, elde edilen veriler yorumlanarak sonuçlandırılmıştır.

2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemini Şermin Yaşar'ın çocuk kitapları oluşturmaktadır. İncelemeye alınan çocuk kitapları şunlardır:

- Cebimdeki Mandalina Ağaçları (Öykü)
- Cingo (Roman)
- Dedemin Bakkalı (Öykü)
- Dedemin Bakkalı Çıracak (Öykü)
- Oh Ne Ala Memleket (Öykü)
- Bizimki (Öykü)
- Kuş Masalları (Masal)
- Abartma Tozu (Öykü)
- Çok Hayal Kuran Çocuk (Öykü)
- Babaannem Geri Döndü (Öykü)
- Cesaret Sandığı (Masal)
- Uyuyor Musun? (Masal)
- Garip Bir Kuyruk (Masal)

3. Verilerin Toplanması

Çalışmaya katkı sağlayacağı düşünülen veriler, doküman incelemesi tekniği ile toplanmıştır. Çalışmada çocuk edebiyatı ve çocuk eğitimi ile ilgili kaynaklar, süreli yayınlar, makaleler yayınevleri vasıtasıyla toplanmış, konu kapsamına giren dokümanlar ayrıştırılarak incelemeye alınmıştır.

Şermin Yaşar'ın incelemeye alınacak eserleri ise çeşitli yayınevleri vasıtasıyla temin edilmiştir. Yazarın eserleri dört farklı yayınevinde (Elma Yayınevi, Doğan Kitap, Taze Kitap ve Doğan Egmont) basılmıştır. Kitaplar incelendikten sonra alt başlıklar belirlenmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular bir form haline getirilip sonuçlandırılmıştır.

4. Verilerin Analizi

Çalışmanın bu bölümünde verilerin analizinde “içerik analizi” metodundan faydalanılmıştır. “İçerik analizi özellikle sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan en önemli tekniklerden biridir. İçerik analizi belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenen bir teknik olarak tanımlanır” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2019: 259). İçerik analizi bağlamında metinler, ileti ve değer kavramları açısından değerlendirilmiş, her bir kitap ele alınıp incelenmiştir.

BULGULAR

1. Cebimdeki Mandalina Ağaçları

Hikâyenin ana fikrini de oluşturan sabırlı olmak ve emek vermek en dikkat çekici iletilerdir. Hikâye, insan sabredip emek verdiği sürece hayatın küçük mucizelerinin hep var olacağını, hiç beklenmeyen bir anda küçük sevinçlerin cebimizde filizleneceğini göstermektedir. Ayrıca kitapta küçük büyük fark etmeksizin her insanın elinden bir işin gelebileceğine, bu işleri yapmak için elimizde olanların farkında olmamız gerektiğine de değinilmiştir. Hikâyede verilen bir diğer ileti de çocukların büyüklerin işlerine olan merakı ve büyüklerin çocuklara hiç fırsat tanımadan doğrudan onların bu işleri yapamayacağını düşünmeleridir.

Hikâyenin ana temasıyla ilişkili olan değer kavramı emektir. Yılmadan, üşenmeden emek verildiği sürece karşılığının mutlaka alınacağı vurgulanmıştır.

2. Cingo

Eserin büyük bir bölümünde çocukları, yetişkinleri farklı açılardan düşünmeye sevk eden önemli iletilere yer verilmiştir. Cingo'nun gözünden hayvanlarla insanlar arasında nasıl bir iletişimin olduğu veya nasıl bir iletişimin olması gerektiği en net haliyle görülür. Yazarın ehemmiyetle üzerinde durduğu ve özellikle dikkat çekmeye çalıştığı bu iletiler farklı bir yazı stili ve tonda yazılmıştır. Bu iletilere sırayla değinilirse:

“Mutluluk sahiden bulaşıcıydı. Sen mutluyusan annen baban da mutlu oluyor, annen baban mutluyorsa sen

de mutlu oluyorsun” (Yaşar, 2020: 22).

Normal hayatta, çevremizde de bu tür durumların yaşanabileceğine değinilmiştir. İnsanların sevdikleri mutlu olunca doğal olarak kendilerinin de mutlu olduğuna değinilmiştir.

“Çünkü gözlemediğim kadarıyla insanlar hep böyle yapıyor. Genelde başka şeylere sinirleniyorlar ama sinirlerini çocuklarından çıkartıyorlar” (Yaşar, 2020: 46).

Yazar burada çok hassas bir noktaya değiniyor aslında. Kimin gücü kime yeterse anlayışıyla davranan ebeveynlerden dem vuruyor. Baba iş yerinde patrona güç yetiremez eşinden çıkarır hincını, anne eşine güç yetiremez çocuğundan çıkarır hincını.

“İnsanlarla bazı ortak yönlerimiz var. Onlar da böyleler. İki kişiyi kavga ederken gördüklerinde, onları ayırıp meseleyi çözmek gelmiyor akıllarına. Ya olay yerinden uzaklaşıyorlar ya da sebebini anlamadan kavgaya karışıyorlar” (Yaşar, 2020: 100).

Bu kitapta çözüm yolu bulmanın daha doğrusu başkalarının problemlerine kafa yormanın kimsenin işine gelmediğine değinilmiştir. Çünkü sadece menfaatlerimizi düşünen ve menfaatlerimiz doğrultusunda hareket eden bir topluma dönüşmekteyiz. Oysaki bizi hiç ilgilendirmeyen konularda dahi bir başkasının omzuna koyacağımız bir el birçok sorunun çözüm noktası olabilir. Yetişkinler böyle el etek çektikçe çocuklara çözüm odaklı olmalarını söylemek, onlardan duyarlı davranışlar sergilemelerini beklemek çok gerçekçi bir tutum olmamaktadır.

“Etraf ne için çıktığı anlaşılmayan kavgalarla, anlamsız küslüklerle, bitmiş dostluklarla doluydu. Oysa üç kemiklik dünya yahu...” (Yaşar, 2020: 103).

Yazar burada zamanın kıymetini bilip onu boş küslüklerle heba etmemek için önerilerde bulunmuş. Tabii bunu Cingo'nun ağzından esprili bir dille anlatarak işe eğlence katmış.

“Farklı düşünen, farklı davranan, sıra dışı insanları kabullenemediğiniz gibi sıra dışı köpekleri de kabullenemediniz” (Yaşar, 2020: 109).

Bu cümle kitabın özeti mahiyetindedir. Zaten kitabı farklı kılan, okunur kılan Cingo'nun farklılığı değil miydi? Burada yine Cingo'nun bakış açısıyla olaya yaklaşılmış.

“İnsanların çoğu böyle. Güzel şeyleri görmemekte ısrar ediyorlar. Sanırsın dünyada hiç güzel bir şey yok, her şey çok kötü. Oysa etrafta çok güzel şeyler var. Mesela ben!” (Yaşar, 2020: 135).

Hayattan, yaşanılan çevreden, doğadan, gönül isterse gidilen yoldan bile çıkar bir güzellik. Yeter ki onu görmek isteyen gözler olsun.

“Böyledir; insanlar birbirlerinin kalplerine bakmayı akıl etmezler. Dış görünüşlerine bakarlar ve çokça yanılırlar” (Yaşar, 2020: 155).

Burada da insanları dış görünüşleriyle yargılamamaya, herkesi olduğu gibi kabul etmek gerektiğine ve asıl güzel olan şeyin insanların kalplerinde gizli olduğuna değinilmiştir.

Ana kahramanı sevimli bir köpek olan romanda hayvan sevgisi, dostluk ve arkadaşlık gibi değerlere yer verilmiştir.

3. Dedemin Bakkalı

Kitapta birçok iletiye (empati kurma, yardımlaşma, yeniliğe açık ve yaratıcı olma, paylaşma) yer verilmiştir. Şermin'in “Çocukların Yetişkinlerle İletişiminde Dikkat Etmesi Gereken Hassas Konular” başlıklı defteri on maddeden oluşan ama her maddesinde çok önemli iletilerin yer aldığı bir defter. Bu defterde sadece çocuklar için değil yetişkinler için de mesajlar yer alıyor. Yetişkinlerin hayata biraz da çocukların gözünden bakması gerektiği, çok açık olmasa da sıkça yer verilen mesajlardan biri olarak verilmiştir.

Şermin'in defterine not ettiği maddelere kısaca değinilirse:

1. MADDE: “Yetişkinlerin çocuklara yaptıkları haksızlıkları, hataları görebilirsin. Yine de yüzlerine vurma inanmazlar. Çocuğun görmezden gel. Bırak kendilerini dünyanın en zeki insanları sansınlar...” (Yaşar, 2020: 21).

Çocukların yetişkinler tarafından ciddiye alınmadıklarından, yetişkinlerin haksız dahi olsalar kendilerini sürekli haklı gördüklerinden yakınılmakta. Bu durumun bir döngü şeklinde devam ettiğine, yetişkinlerin çocukların gözünden hayata bakmadıklarına değinilmektedir. Bu maddenin olumsuz özelliğine değinilirse yetişkinlerden bahsedilirken kullanılan üslubun hakaret içerikli olması, yetişkinlerin sürekli hedef halinde olması söylenebilir.

2. MADDE: “Yetişkinlere fikir verme. Onlar her şeyin en iyisini bilir. Karışma işlerine” (Yaşar, 2020: 40). Bu maddede de yetişkinlere bir gönderme yapılmış. Yetişkinler yaşlarının büyüklüğünü bahane ederek çocuklardan çok daha fazla şey bildiklerini düşünürler ve bu yüzden onların fikirlerine önem vermezler.

3. MADDE: “Yetişkinlere nazık davranma. Nezaketten zerre kadar anlamıyorlar. İstediklerini yap ve geç” (Yaşar, 2020: 44).

Okuyucu kitlesinin çocuk olduğu göz önünde bulundurulursa böyle bir maddeye yazar tarafından yer verilmesi çok doğru karşılanmamalı. Çocukların etkilenebileceği düşünülerek hareket edilseydi daha doğru olurdu. Kahramanın gözünden madde değerlendirilirse iyi niyetinin yanlış anlaşıldığı söylenebilir.

4. **MADDE:** “Yetişkinlere paylaşmayı öğretme. Fakirler ağaç altında 50 gram zeytin yerken, zenginler para, para, para diye birbirlerini yesinler” (Yaşar, 2020: 52).
Bu madde ile yetişkinlere gönderme yapılmış yine. Yetişkinler ellerindekini paylaşabilseydi çocuklar da paylaşırdı. Bu yine bir döngü şeklinde devam ederdi. Paylaşmanın iyi bir davranış olduğuna bu madde ile yer verilmiştir.
5. **MADDE:** “Yetişkinler çocukları başlarından savmak için laf değiştirirler. Uzatma, ikna ol. Onlarla yarışamazsın” (Yaşar, 2020: 60).
Kahramanın gözünden yetişkinlerin yaptığı her şeyin olumsuz bir yanı var. Yetişkinlerin çıkmazda olduğu bazı durumlarda kaçış olarak gördükleri bu durumu yazarın farklı bir açıdan okura iletildiği söylenebilir.
6. **MADDE:** “Her zaman zekâsıyla övünen yetişkin milleti, aslında kafasını pek çalıştırmaz. Genelde olayların görünen tarafıyla ilgilenir ve altında yatan nedenlere bakmazlar. O yüzden de çokça yanılırlar. Onlara gerçeği anlatmaya çalışma, anlamazlar” (Yaşar, 2020: 66).
Yetişkinler arasındaki en büyük problemlerden biri bu aslında. Olayın asıl nedenini sorgulamaktansa görünen kısmıyla ilgilenmek daha kolay geliyor. Fakat bu maddeyle de yetişkinlerin zekâlarıyla övünmelerini ve kafalarını çalıştırmamaları gibi ifadelerle yazarın yer vermesi pek doğru değil. Çocuk okurların kahramandan etkileneceği göz önünde bulundurulursa çocuk edebiyatı ilkelerine aykırı hareket edildiği söylenebilir.
7. **MADDE:** “Bu yetişkinlerde yenilik, yaratıcılık, pratik düşünme diye bir şey yok. Nokta” (Yaşar, 2020: 98).
Kitabın genelinde asıl kahramanın yaratıcılığını, yenilikçi fikirlerini uyguladığı ama bir türlü kimseyi memnun edemediği, sert eleştirilere maruz kaldığı söylenebilir. Çünkü ona göre yetişkinler sıradanlığa alışmışlardır ve böyle olmasının herkes için daha uygun olacağını belirtmektedirler.
8. **MADDE:** “Sofrada yemek yemeyince, Afrika’da çocuklar aç, yemek bulamıyorlar diyorlar. Hadi yemek gönderelim deyince ‘evladım sen niye böylesin...’ Asıl siz niye böylesiniz ya, siz niye böylesiniz? Su istiyorum, ‘Sen artık büyüdün kendin al’ diyorlar. ‘Kendi başıma yaşamak istiyorum’ diyorum. ‘Sen daha küçüksün’ diyorlar (Yaşar, 2020: 129).
O zamanki aile yapısından bugünün aile yapısına çok şeyin değişmediği söylenebilir. Ebeveynlerle ilgili en büyük problemlerden biri de kuşkusuz ki tutarsızlıktır. Söylenenlere mantıklı cevaplar vermektense içinde buldukları duruma uygun hareket etmek daha kolay geliyordu. Bu tutarsız davranışlar çocuklar tarafından da uygulandığında çok farklı sonuçlar ortaya çıkmış oluyor.
9. **MADDE:** “Bu yetişkinler böyledir. Sana oyuncak bebek alırlar ama saçını kesemezsin, yüzünü boyayamazsın. Araba alırlar. ‘Ben bunun tekerleklerini çıkartıp arabanın içine çamur dolduracağım!’ dersin izin vermezler, elinden alırlar. Onlara göre bebek bebektir, araba arabadır. Bebeğin saçını tarayabilirsin, ama kesemezsin. Kimin koyduğunu bilmedikleri kurallarla yaşamaya fena halde alışmış zavallılar” (Yaşar, 2020: 187).
Yetişkinlerin çocukların yaratıcılığına engel olduklarına, var olan bir düzenin içinde sorgulamadan yaşadıklarına değinilmektedir. Fakat bunları dile getirirken çocuklara uygun olmayan bir üslup hâkim. Bu da okuyucu kitlesini olumsuz etkilemesi yönünden doğru bir davranış olarak görülmemektedir.
10. **MADDE:** “Belki de haklılar. Onlar yetişkin ama ben çocuğum. Benim hiçbir şey bilmediğimi sanıyorlar. Hiçbir şeye üzülmediğimi, işimin gücümün yaramazlık olduğunu sanıyorlar. Bir gün onlara çok yanıldıklarını göstereceğim” (Yaşar, 2020: 196).
Hayata çocukların gözünden bakabilmesi, onların da duygularına ve iç seslerine kulak verilmesi gerektiğine değinilmiştir.
Kitabın konusundan yola çıkılarak elde edilen değer kavramları; üretkenlik, hayal gücü, dostluk ve sevgi gibi kavramlardır.

4. Dedemin Bakkalı Çıracık

Kitapta 54 bölüm bulunmaktadır. Her bölümde yazar okuyucuya önerilerde bulunuyor ve okuyucuya bölüm sonunda bir yer ayırıyor. Bölüm içerisinde okuyucuya belli başlı iletiler veriyor. Verilen iletiler okuyucunun kolay anlayabileceği sadeliktedir. Bu iletilere kısaca değinilirse:

Kimlik, kitabın ilk bölümüdür. Yazar bu bölümde kitabın kime ait olduğunun bilinmesi için okuyucudan takma bir isimle kendine bir kimlik yaratmasını istiyor ve bunu isterken şöyle bir cümle kuruyor: “Yetişkinler çocukların özel eşyalarını ele geçirip karıştırmaya bayılır”(Yaşar, 2017: 8). Yazarın yetişkinleri yine hedefe koyduğu bir cümle ve bunu kitap içinde farklı bir yazı stili ve puntoda yazmış olması okuyucunun dikkatini bir noktada toplamak istemesinden kaynaklı. Her ne kadar masumane bir uyarı olarak görülse de hedef kitlenin çocuklar olduğu göz ardı edilmemelidir.

Beterin beteri var! Bu bölümde ana karakter arkadaşını teselli etmeye çalışırken yalan söylüyor ve kendi durumunu da abartarak anlatıyor. Yaptığının yanlış olduğunun farkında ve bunu şu gerekçelerle ifade ediyor: “Elif’i ikna etmek için biraz abartmam gerekiyordu. Sonuçta edebiyatta da mübalağa diye bir sanat

var!”(Yaşar, 2017: 11). Yazar bu bölümde okuyucudan da kitaptaki Elif karakterini ikna etmesi için abartarak bir metin yazmasını ister. Kendi metninden yola çıkılırsa abartmadan kastın yalan söylemek olduğu sonucu çıkarılabilir. Yine yazarın hedef kitleden uzaklaştığı bir bölümdür.

Gelecekteki kendim, bölümünde yazar okuyucuya gelecekteki kendine okuyabilmesi için bir mektup yazmasını ister ve bu bölümde yetişkinlerin en çok da çocukluk anlarını özlediğine değinir.

Kalemle neler yapılabilir? Yazar bu bölümde çocukların hayal dünyasını zorlar. Hayal ederek neler başarabileceklerini ortaya çıkarmak ister. Ne kadar yaratıcı olduklarını göstermek için de ‘Kalemle neler yapılabilir?’ sorusuyla akıllarına gelebilecek maddeleri sıralamalarını söyler. Yazarın okuyucudan bir başka isteği de kitabın sayfasında bulunan beş kalemi hayal güçleriyle tamamlayıp başka bir şeye benzetmeleridir.

Saddam, bakkalı hırsızlardan korusun diye çırağın beslediği köpek. Köpek peynircilik yapan kadının peynirlerini yiyince olaylar gelişir. İnsani ilişkilerin, yardımlaşmanın kenara atıldığı bir bölümdür. Çırac kendine rakip gördüğü peynirci kadın için şunları söyler: “Biz de peynir satıyoruz, biz de tereyağı satıyoruz, niye bu kadına poşet veriyoruz ki? Rakibimiz o bizim” (Yaşar, 2017: 39). Bu sözleriyle dedesinden azar işiten çırac, peynirci kadını peynir satmasın diye ikna etmeye çalışmaya devam eder.

Bir zamanlar herkes çocuktur. Bu bölümde yazar yetişkinleri yine hedefe koyuyor. “Kendileri mükemmeldir ve hep çocuklar hatalıdır” (Yaşar, 2017: 45). Okuyucu kitlesinin göz ardı edildiği bir bölüm.

Atanı iyi tanı. Bu bölümde bakkala gelen bir müşterinin sürekli atasözleriyle konuşmasına yer verilmiştir. Birçok atasözünün bir arada kullanılması okuyucunun dikkatini çekmesi açısından güzel bir örnektir.

Deyimler. Bu bölümde de bakkalda yaşanan bir olay üzerine deyimlere yer verilmiştir. Yazar, okuyucu için ayırdığı etkinlik kısmında da deyim öğrenebilmeleri için teşvikte bulunur.

Nasıl bulmak istiyorsan öyle bırak. Bu bölümde çırac, arkadaşıyla yaşadığı probleme farklı çözümler buluyor ve onları şu şekilde sıralıyor:

A- Her konuya aileleri karıştırma. Ağzın var, dilin var, aklın var. Düşün, taşın, arkadaşlarınla olan anlaşmazlıkları kendin çöz.

B- Eşyalarını paylaşmayı öğren. Hemen ‘Pisikletiiim, pisikletiiim!’ diye bağırma” (Yaşar, 2017: 75).

Bu bölümde yazar, okuyucuya da yer ayırıyor ve sorunlarıyla başa çıkabilmenin yollarını gösteriyor. Okuyucunun da çözüm araması için teşvikte bulunuyor ve kalan maddeleri de onların tamamlamasını istiyor.

Bilmece uydur. Bu bölümde bakkala gelen bir müşterinin sürekli bilmece sorması üzerine çırac da kendi bilmececelerini yazmaya başlar. Yazar, etkinlik kısmında da okuyucuya yer ayırır ve okuyucunun kendi bilmececelerini yazması için teşvikte bulunur.

Yetişkinlerde gördüğüm yalan yanlış davranışlar. Çırac, yetişkinlerde gördüğü yalan yanlış davranışları bir deftere not etmeye başlar. Burada çırac insanların sözlerinde durmaları gerektiğine, karşıdaki çocuk bile olsa yalan söylemenin kötü bir davranış olduğuna değinmek istemiştir.

Biyografi yazarı ol. Yazar okuyucuyu farklı edebiyat türleriyle tanıştırmak için aynı zamanda yetişkinlerle iletişim kurmalarına da vesile oluyor.

Otobiyografi yaz, öz eleştiri. Bu bölümlerde yazar hem türler arasında bir bağlantı kurmaya çalışıyor hem de çırac aracılığıyla çocukluk anlarından örnekler veriyor.

Dedemin Bakkalı kitabının devamı niteliğinde olan kitapta; yine en dikkat çekici değer kavramları, üretkenlik ve yaratıcılık üzerinedir.

5. Oh Ne Ala Memleket

Hedef kitle çocuk olduğundan verilmek istenen iletiler çocukların anlayabileceği seviyede ve anlaşılabilirliktedir. Kitapta verilmek istenen en önemli ileti yetişkinler ile çocuklar arasındaki iletişimsizliktir. Sağlam bir iletişimin kurulmadığı, kişilerin kendilerini tam olarak ifade edemedikleri ortamlarda sorunların yaşanması da kaçınılmazdır.

Verilmek istenen bir diğer ileti de fırsat eşitliğidir. Çocuklara fırsat verilirse neler yapabilecekleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda neler başarabilecekleri üzerine ayrıntılara yer verilmiştir.

Dört yakın arkadaşın konu alındığı kitapta işlenen değerlere bakıldığında dostluğun, arkadaşlığın, iş birliğinin en güzel örnekleriyle karşılaşılmaktadır.

6. Bizimki

Çocukları öğrenmeye, keşfetmeye, eğlenmeye yönlendiren ve bunu bir fasulyenin bakış açısıyla veren eğlenceli bir kitaptır.

7. Kuş Masalları

Kitap yedi masaldan oluşuyor. Yedi farklı dağ ve o dağlarda yaşayan kuş türleri hakkında bilgiler veriyor. Her masalda farklı kuş türlerinin başından geçen olaylar anlatılıyor. Her olaydan çıkarılacak temel değerlere yer verilmiştir. Bu değerler masalların asıl konularını oluşturur. Değnilmek istenen asıl iletiler açık ve anlaşılır bir şekilde verilmiştir. Her birine kısaca değinilirse:

Sus Dağı’nda şahin gibi kötü olmanın kimseye fayda sağlamayacağına, eninde sonunda yapılan kötülükle

yalnız kalmacağına, iyiliğin güzelliğın hayatı daha da renklendireceğine değinilmiştir. Aynı zamanda doğru yoldan şaşmamayı da “ ‘Bu dünyaya,’ diyorlarmış, ‘anlamak için geldik / Bildiğimizi söylemek, öğrenmek için geldik’ ” (Yaşar, 2018: 22) şeklinde ifade ediyorlar.

Bil Dağı’nda verilen en güzel ileti orada bulunan kuşlar gibi kibirli olmanın kimseye yarar sağlamayacağı; bilgiyi öğrenmenin, paylaşmanın herkese fayda sağlayacağıdır. Küçük güvercin, Bil Dağı’ndaki arkadaşlarına gönderdiği mektupta şu nasihatlerde bulunmuş:

Ey her şeyi bildiğini sanan Bil Dağı’nın kuşları
Çıkın yuvanızdan da anlayın şu dünyayı
Öğrendikçe şaşacak şaştıkça anlayacaksınız
Bildiğini paylaşıp işe yarayacaksınız (Yaşar, 2018: 38)

Gör Dağı’nda verilen ileti ise dış görünüşünü beğenmeyen tavus kuşunun güzel olabilmek için en değerli şeyi olan güzel sesini feda etmesi ve ardından pişman olmasıdır. Tavus kuşunun bu durumdan çıkardığı ders ise şöyle verilmektedir:

Anladı Tavus kuşu, tüm olanlar sonunda
“Herkes kendi güzelliğiyle geliyor bu dünyaya
Kendini sevmeyen, uğrar elbet hüsrana...” (Yaşar, 2018: 55).

Yok Dağı’nın kuşları yardım etmeyi, paylaşmayı seven merhametli kuşlardır. İyilik edenin iyilik bulacağını anlatan bir iletiye yer verilmiştir. Kötülüğün de cezasız kalmayacağına değinilmiştir.

Siz de bilirsiniz ki biz yiyeceğimizi paylaştık
Dokuz yana hepimiz dokuz buğday taşıdık
Şimdi nereye gitsek bize kucak açarlar
Kimden yemek istesek bize buğday saçarlar (Yaşar, 2018: 70).

Bul Dağı’nda ise Yakut Kuş ile Yakut Ağacı’nın dostluğu çok güzel bir şekilde işlenmiştir. Dertlerinden, sorunlarından dostlukları aracılığıyla kurtulduklarına değinilmiştir.

Düş Dağı’nda verilen ileti ise hayal kurmanın, iyi şeyler dilemenin hayatı güzelleştireceği, kötü şeylerin ise kimseye bir yarar sağlamayacağıdır.

Giz Dağı, kitaptaki son masaldır. Bu masalda karganın, Ceviz çocuğu sırtına alıp diğer tüm dağların ve orada yaşayan kuşların başından geçenleri birer öğüt halinde Ceviz çocuğa anlatmasına değinilmiştir.

Yedi farklı masaldan oluşan kitapta, farklı farklı iletilere ve bu iletilerle beraber değer kavramlarına yer verilmiştir. İyi kalpli olmanın önemine, paylaşmaya, dostluk ve arkadaşlığa, iyi niyetli olmaya ve hayal kurmaya dair kavramlar karakterler aracılığıyla verilen değerlerdir.

8. Abartma Tozu

Karakterler aracılığıyla verilen her olay aslında okuyucuda farkındalık yaratmayı amaçlayan bir iletidir. İletiler herkesin anlayabileceği düzeyde, sade ve anlaşılır bir biçimde olay içerisinde okuyucuya sunulmuştur.

Yazar bu iletileri verirken trajikomik bir anlatım biçimini uygun bulmuştur. Hatta bu durumu kişilerin isimleriyle ya da soy isimleriyle bağdaştırması olayı daha da eğlenceli bir hale getirmiştir. İletilere kısaca değinip günümüzdeki yansımalarının ne olduğuna bakılırsa:

Spor: Anlatıcının anne ve babası aracılığı ile verilen bu iletide, insanların zayıflamak uğruna, sağlıklı besleneceğiz anlayışıyla hayatlarını bile tehlikeye atan yöntemlere başvurmaları, günümüzde de örneklerinin çokça bulunduğu bu durumun farkındalık yaratmak amacıyla verildiği görülmektedir.

Daha çok çalış: Anlatıcının teyzesi aracılığı ile anlatılan bu olayda ise çocukların aileye, çevreye, topluma yararlı bireyler olmalarından çok, robot gibi her şeye koşulan, sürekli ders çalışması istenilen, başarılı ama mutsuz bireyler haline gelmesinden dem vurulmuştur.

Temizlik hastalığı. Bu olay da anlatıcının yengesi aracılığıyla veriliyor. Herkesin, her şeyin pis olduğunu düşünüp bunu bir hastalık boyutunda yaşamasına, hayatı kendine ve çevresindekilere zindan etmesine değiniliyor.

Aşırı sevgi. Bu olayda ise komşularının uyumlu olacağız, bir arada olacağız, bu şekilde birbirimizi daha çok seveceğiz düşüncesiyle hareket ettiği bir durumla karşılaşılıyor. Aile bireylerinin sürekli dip dibe olması, birbirlerinin sınırlarını ihlal etmesi ve bireylerin birbirlerine karşı saygılı olmaması anlatılıyor.

Gereksiz alışveriş. Kitapta gereksiz yere alışveriş yapan anne ve kızını anlatan olay, günümüzün en acı gerçeğini gözler önüne seriyor. İnsanların ihtiyaçlarından fazlasını alması, başkalarına özenmesi, en iyi olma sevdası toplumun daha da yozlaşmasına, daha da bencil olmasına sebep oluyor.

Teknoloji bağımlılığı. Mahallenin abisi aracılığı ile anlatılan olay, günümüzde genç, yaşlı, çoluk çocuk demeden herkesi eksenine alan, bir kez kapılınca geri dönüşü olmayan bir hastalık gibi. Bireylerin sosyalleşmesini engellemesi bir yana çeşitli hastalıklara sebep olması, aile içinde çeşitli sorunlara yol açması da cabası.

Bunların yanı sıra, verilen diğer iletiler ise insanların dış görünüşünü beğenmemesi, en ufak bir iç sıkıntısında bile ilaca başvurması, daha çok para kazanma hırsına yenik düşmesi gibi.

Okuyucunun dikkatini çekmek amacıyla olumsuz karakter özelliklerinin verildiği kitapta, değer

kavramlarının önemine yer verilmesi ve bunların karakterler aracılığıyla ön plana çıkarılması önem arz etmektedir. Dikkat çeken değer kavramlarına bakıldığında aile ilişkilerinin, doğa sevgisinin, insan ve hayvan sevgisinin, arkadaşlığın ön planda olduğu söylenebilir.

9. Babaannem Geri Döndü

Kitapta verilen başat ileti çocukların çocukluklarını yaşaması üzerine. Anne ve babaların çocukların yaptığı her davranışı yaramazlık olarak algılamaları, onları anlamak ve onlarla iletişim kurup zaman geçirmek yerine yaptıkları her davranışı yaramazlık olarak algılamalarına değinilmiştir.

Kitapta verilen bu ileti, kitabın asıl kahramanlarından olan babaanne Hasibe Hesapoğlu vasıtasıyla aktarılmaktadır. Hasibe Hesapoğlu, bir farkındalık yaratmak amacıyla çocuk kılığına girer ve oğlu Yusuf'un evine yerleşir. Evlatları Ayşe ve Yusuf'un kendi çocukluklarında yaptığı yaramazlıkların aynısını yapıp onların dikkatlerini çekmeye çalışır. Çünkü çocukları, kendi çocuklarının yarattığı en ufak bir problemi büyütüp "Biz de çocuk olduk ama böyle şeyler yapmazdık." düşüncesindedirler.

Babaannenin planı işe yarar. Sırf babaanne Hasibe'yi oyalamak için bile olsa tüm aile birlikte zaman geçirmeye başlar. Babaanne eve döndükten sonra da aynı şekilde birlikte zaman geçiren, eğlenen aileler olurlar.

Kitapta iletilerin yanı sıra verilmek istenen değerler ise iyi aile ilişkileri, sevgi ve saygı gibi kavramlardır.

10. Çok Hayal Kuran Çocuk

Kitapta birçok ileti ve değere yer verilmiştir. En dikkat çekici olanları hayal kurmanın insanları farklı maceralara sürükleyeceği, insan dışındaki varlıklarla konuşulabileceği, onlarla iletişim kurup dostluklar kurulabileceğidir.

11. Cesaret Sandığı

Kitapta birçok iletiye ve değere aynı anda yer verilmiştir. Verilmek istenen iletiler kahramanların kişisel özellikleriyle birleştirildiği için okuyucunun kolay anlayabileceği ve kendinden pay çıkarabileceği niteliktedir.

Korkularımızla yüzleşmemiz, kendimizi rahat bir şekilde ifade edebilmemiz ve hedeflediğimiz yoldan ayrılmamamız gerektiği gibi iletiler ilk göze çarpanlar. Denemekten vazgeçmek, ön yargılı olmamak, önümüze çıkan engellerin bizi yolumuzdan alı koymasına izin vermemek gerektiği ise verilen diğer iletiler arasında gösterilebilir.

12. Uyuyor Musun?

Okuyucuya hayal kurmanın, dilek dilemenin yollarını gösteren kitapta verilen iletiler açık ve anlaşılırdır. Kitabın asıl konusunu oluşturan da ele alınan bu iletilerdir. Çocukların gözlem yapmasını, aileleriyle güçlü ilişkiler kurmasını sağlayan bir kitap.

13. Garip Bir Kuyruk

Birçok farklı iletinin verildiği bir öykü kitabıdır. İletiler verilirken farklı türden hayvanlar farklı özellikleri ile verilip okuyucuya bir nevi hayvanlar tanıtılmak istenmiştir. Kitabın asıl olay örgüsünü oluşturan başat ileti, farklılıklarımızı bilip kabullenmek ve bu doğrultuda hareket etmektir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Çocuk edebiyatının son dönemlerde kat ettiği yol incelendiğinde üretkenliği ile dikkat çeken isimlerden biri olan Şermin Yaşar ile karşılaşmak mümkündür. 2012 yılında çocuklarından aldığı ilhamla yazın hayatına başlayan, gerek çocuklarından gerek kendinden ve gerekse ulaştığı binlerce okurundan aldığı güçle yazmaya devam eden üretken bir yazardır.

Yaşar'ın ağırlıklı olarak çocuk edebiyatını konu alarak yazdığı eserlere bakıldığında içindeki çocuğu kaybetmemiş, enerjik bir sanatçıyla karşılaşılır. İçindeki bu enerjiyle yazmaya devam eden yazarın çeşitli türlerde yazılmış toplam 19 eseri bulunmaktadır. Çocuk edebiyatı konulu 13 eseri, ileti ve değerler bağlamında detaylıca incelenmiştir. Yazarın çocuk edebiyatını konu aldığı eserlerinde eğlenceli bir dil kullanması, ele aldığı konularda seçici davranması, iletileriyle hem yetişkinlere hem de çocuklara mesajlar vermesi okunurluğunu arttırmadaki başlıca etkenler olarak gösterilebilir.

İleti ve değerler kapsamında incelenen eserlerinde elde edilen verilere bakıldığında yazarın ele aldığı öykü kitapları, okuyucunun yaş grupları hedef alınarak tasarlanmış kitaplardır. Okul öncesi grubunda bulunan çocuklar için kaleme aldığı eserler ve ilkökul-ortaokul grubunda bulunan çocuklar için yazdığı eserler olarak iki başlık halinde değerlendirilebilir. İleti ve değerler bakımından yapılan çalışmada şu sonuçlar elde edilmiştir:

Şermin Yaşar'ın kitaplarının en önemli unsurları olarak iletiler gösterilebilir. Kitapların biçim ve içerik özelliklerinin tamamının bağlandığı kilit nokta, iletileri aracılığıyla verdiği mesajlardır. Yazar bu iletileri verirken okuyucunun anlayabileceği bir şekilde sade ve anlaşılır bir dil kullanır.

Şermin Yaşar'ın kitaplarındaki iletileri bir okul, bir eğitim aracı olarak almak mümkün. Ele aldığı

konudan hareketle, verdiği iletilerin yanı sıra okuyucuya daha fazla ne verebilirim düşüncesiyle farklı edebiyat türlerine, halk bilimi unsurlarına, ağız özelliklerine de değinmektedir. Bu da yazarın dil ve edebiyat konusunda bilgi birikimi olduğunu göstermektedir.

Yazarın özellikle üzerinde durduğu iletiler hayal kurmak, yaratıcı olmak, aile ilişkilerini geliştirecek adımlar atmak, çevreye ve sevdiklerimize zaman ayırmak, empati kurmak vb.dir. Konuyla ilgili diğer araştırmacıların hazırladığı çalışmalara bakıldığında şu veriler elde edilmiştir:

Kirazlı'nın (2018), Behiç Ak'ın eserlerinden hareketle elde ettiği sonuçlara ve Behiç Ak'ın eserlerinde ele aldığı tema ve iletilere bakıldığında iletişim, doğa sevgisi, hayvan sevgisi, bilinçsiz tüketim gibi kavramların iletilerle çocuğa verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Okuyucu kitlesinin çocuk olduğu bu tür kitaplarda ele alınan temanın, verilmek istenen iletilerin çocuğu etkileyebileceği göz önünde bulundurulduğundan önemle üzerinde durulduğu söylenebilir.

İpek'in (2017) Numan Kartal'ın eserlerinin çocuk edebiyatı ve çocuk eğitimi konusunda incelendiği bir tezde bazı öykü ve masallarda çocuklara uygun olmayacak iletilere (cinsiyetçilik, hırsızlık, korku, eşitsizlik, şiddet) rastlanmıştır. Bu durumun benzer örneklerine Şermin Yaşar'ın Dedemin Bakkalı adlı eserinde de rastlanmaktadır. Bu da gösteriyor ki yazarların konu seçimine, olay örgüsüne ve vermek istedikleri iletilere bilhassa dikkat etmeleri gerekmektedir.

Tekin ve Büyükkiz'in (2019) Aytül Akal'ın eserlerini çocuk edebiyatı bağlamında incelendiği bir makalede şu sonuçlar elde edilmiştir: Yazarın eserlerini kaleme alırken hedef kitleyi göz önünde bulundurduğu; ele aldığı temalarla, karakter özellikleri ile kullandığı dil ile çocuk edebiyatına uygun eserler verdiği kanaatine varılmıştır. Şermin Yaşar'ın eserlerinde de hedef kitlenin metinleri anlayabilmesine çalışıldığı ve tema ile iletilerin karakterler aracılığıyla okuyucuya verilmek istendiği söylenebilir.

KAYNAKÇA

- Akın, E. (2019). Çocuklar İçin Edebiyat Eğitimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alpay, M. (2012). “Türk Çocuk Edebiyatı”. İ.Ü.E.F Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi, Sayı:8-9, Eğitim Fakültesi Basımevi, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş. Vd. (2019). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, D.T. (2014). Çocuk Edebiyatı Giriş. Ankara: Eğitim Yayınevi.
- Dilidüzgün, S. (2018). Çağdaş Çocuk Yazını. Ankara: Tudem Yayınları.
- İpek, O. (2017). “Çocuk Edebiyatı ve Çocuk eğitimi Çerçevesinde Numan Kartal’ın Eserlerinin İncelenmesi”. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Kirazlı, N. (2018). “Behiç Ak’ın Çocuk Edebiyatı Yapıtlarının Çocuğa Görelik Açısından İncelenmesi”. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şirin, M.R. (2019). Çocuk, Çocukluk ve Çocuk Edebiyatı. İstanbul: Uçan At Yayınları.
- Tekin, A. ve Büyükikiz, K. (2019). “Aytül Akal’ın Çocuk Kitaplarının Eğitsel İletiler Açısından İncelenmesi”, Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları, 7(2)
- Yaşar, Ş. (2016). Dedemin Bakkalı. İstanbul: Taze Kitap Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2017). Dedemin Bakkalı Çıracak. İstanbul: Taze Kitap Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2018). Kuş Masalları. İstanbul: Doğan Egmont.
- Yaşar, Ş. (2019). Abartma Tozu. İstanbul: Taze Kitap Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2019). Çok Hayal Kuran Çocuk. Ankara: Elma Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2020). Cesaret Sandığı (Tilki Masalları 1). Ankara: Elma Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2019). Uyuyor musun? (Tilki Masalları 2). Ankara: Elma Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2019). Garip Bir Kuyruk (Tilki Masalları 3). Ankara: Elma Yayınevi.
- Yaşar, Ş. (2020). Oh Ne Ala Memleket. İstanbul: Doğan Egmont.
- Yaşar, Ş. (2020). Bizimki. İstanbul: Doğan Egmont.
- Yaşar, Ş. (2020). Cingo. İstanbul: Doğan Egmont.
- Yaşar, Ş. (2020). Cebimdeki Mandalina Ağaçları. İstanbul: Doğan Egmont.
- Yaşar, Ş. (2021). Babaannem Geri Döndü. İstanbul: Taze Kitap Yayınevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.